

ESPON

Co-funded by
the European Union
Interreg

PS ESPON 2030

**Čistá energie v České republice.
Obnovitelné zdroje a cesta k udržitelnosti**

Praha, 12. listopadu 2025

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EUROCENTRUM
PRAHA

Obsah prezentace

Představení programu ESPON

Služby programu ESPON

Předávání informací programu ESPON

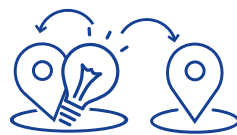
ESPON

ESPON (European Spatial Observation Network) je výzkumný program financovaný z fondů EU, který propojuje výzkum s politikami.

Poskytuje územní analýzy, data a mapy pro:

tvorbu politik EU, a zejména pro politiku soudržnosti, prostřednictvím poskytnutých faktů a důkazů.

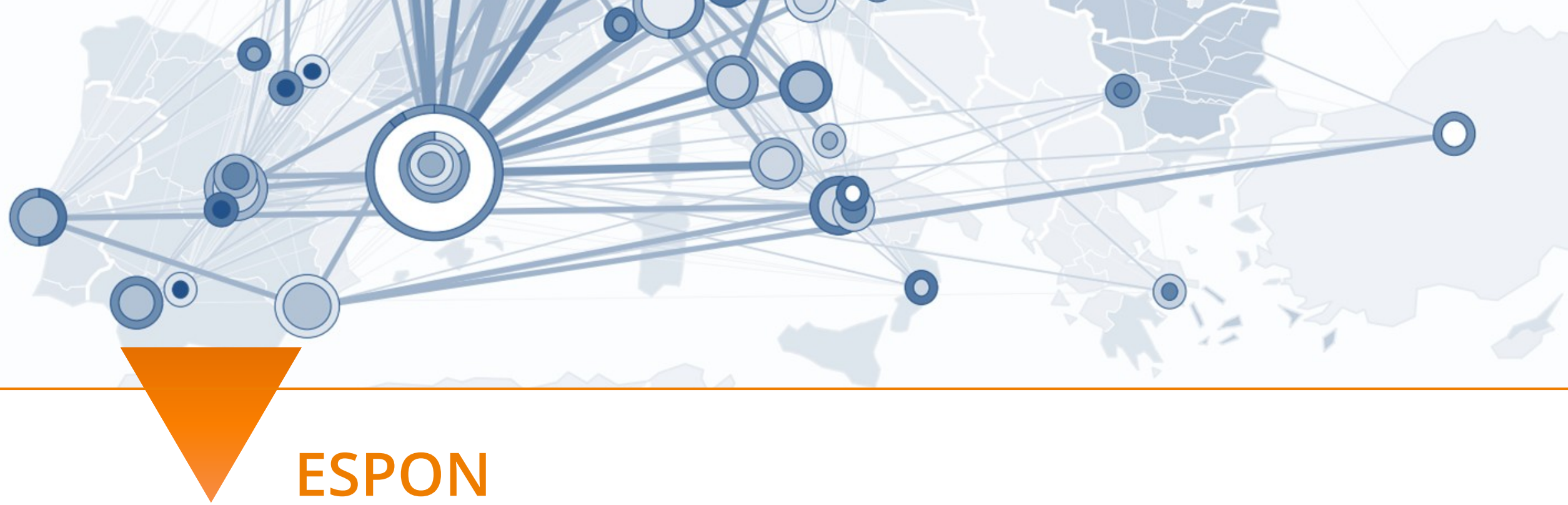
orgány veřejné správy při srovnávání jejich regionu nebo města, identifikaci nových výzev a potenciálů a tvorbě strategií územního rozvoje a řízení specifických území.

Vytváří důkazy a znalosti, má praktické využití:

Studie jsou zpracované na základě potřeb evropských orgánů veřejné správy na všech úrovních. Jsou přizpůsobeny specifikům a potřebám lidí a míst.

Výstupy programu jsou veřejně dostupné na stránkách
www.espon.eu

ESPON

Území ESPON: členské státy EU + 4 partnerské země (ISL, LIE, NOR, CHE)

Čtyři programová období: ESPON 2006, ESPON 2013, ESPON 2020, ESPON 2030

Celkový rozpočet (2021–2027): 60 milionů EUR (80 % EU, 20 % členské státy)

Vhodní žadatelé: veřejné, veřejnoprávní a soukromé subjekty

Studie a aktivity: probíhají v rámci tzv. tematických akčních plánů (TAP)

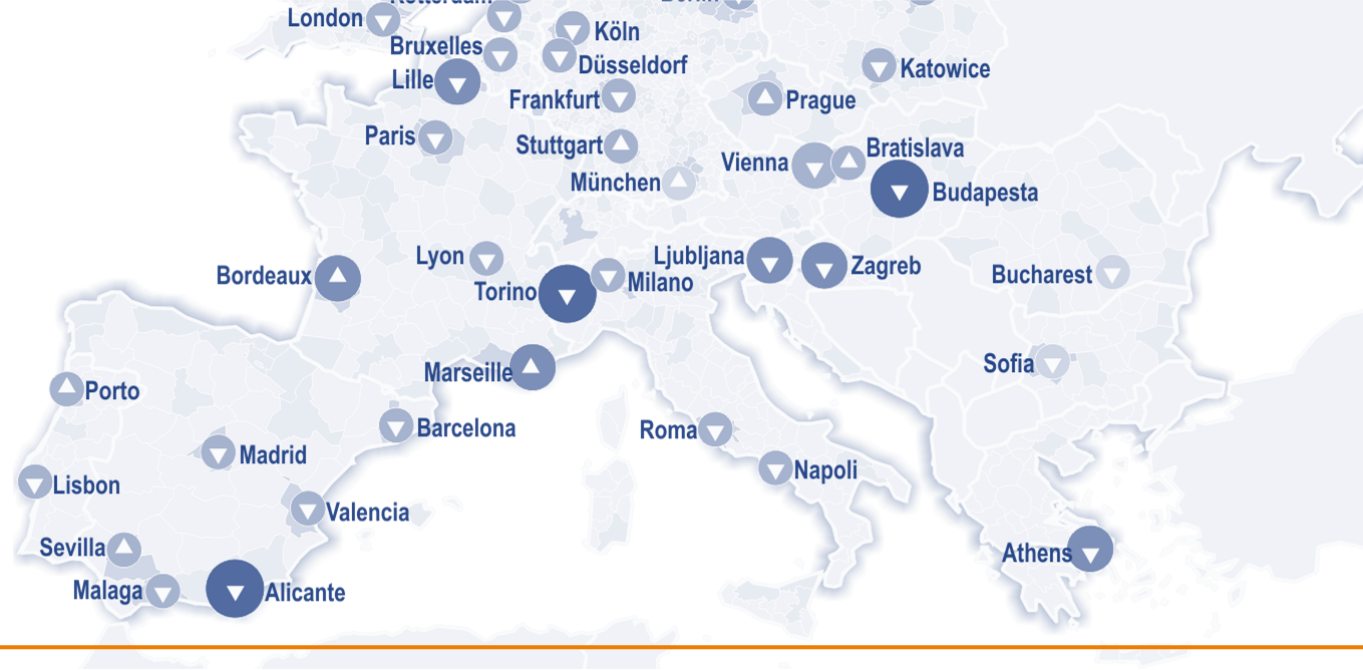
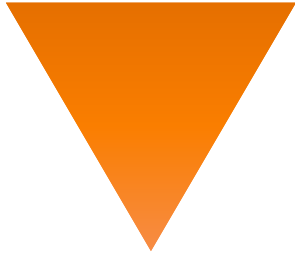
Tematické akční plány

Časový rozsah: po schválení až do konce programového období

Geografický rozsah: všechny územní úrovně v celé oblasti programu ESPON (+ sousední země EU)

Služby programu ESPON

Evropské výzkumné projekty

- téma stanoví ESÚS ESPON nebo členské státy
- založené na analýze střednědobých a dlouhodobých evropských územních trendů, potenciálů a výzev
- celoevropský charakter: doporučení a srovnávací podklady pro rozvoj všech typů území (regiony, města, FUA apod.)

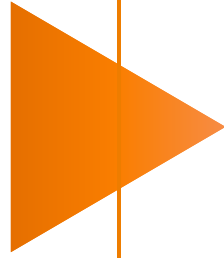
Cílené analýzy

- téma navrhuje stakeholder (zástupce státní/regionální/místní správy nebo řídicích orgánů programu ESPON)
- dvoufázový proces: → návrh témata cílené analýzy (dle stakeholdera) – **uzávěrka 24. 11. 2025**
→ zpracování cílené analýzy

Horizontální aktivity

- aktivity překračující jedno téma (analýza politických dokumentů apod.)

Evropské výzkumné projekty

Příklady projektů s účastí ČR

Řídící mechanismy pro přeshraniční funkční oblasti (CROSSGOV)

- porozumění konceptu funkční přeshraniční integrace
- zkoumání současného stavu i potenciálu funkčních přeshraničních oblastí
- projektový partner: Univerzita Palackého v Olomouci

Sběr dat pro budoucí programy Interreg (COREIB)

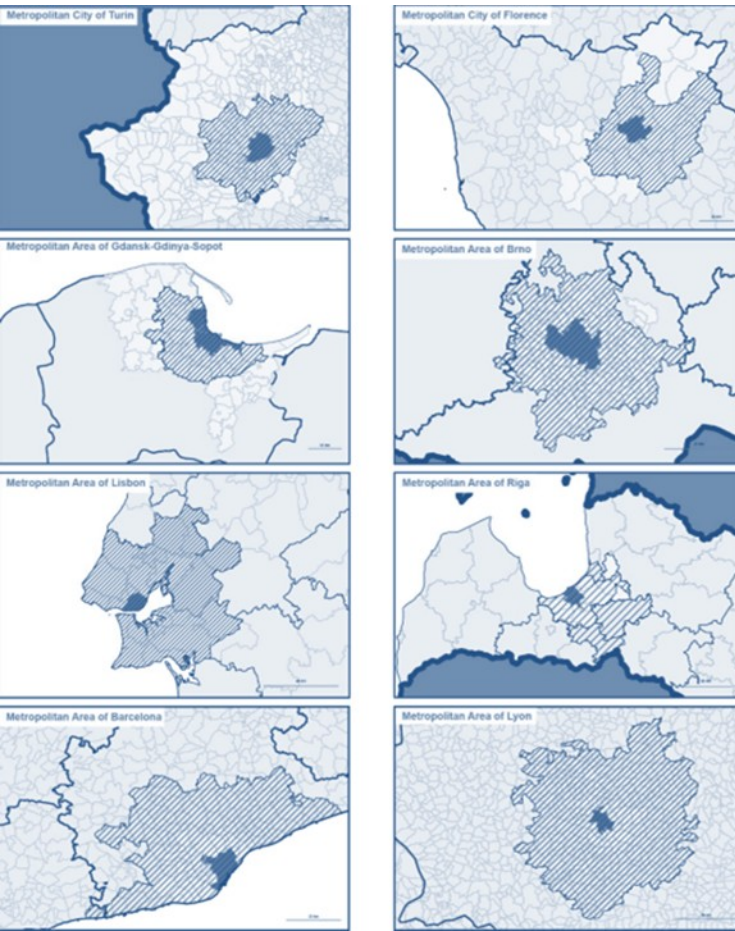
- zpracování uceleného a aktualizovaného souboru územních dat na úrovni NUTS 3 pro regiony na vnitřních hranicích zemí EU a regiony ležící na hranici s partnerskými zeměmi ESVO
- projektový partner: Univerzita Palackého v Olomouci

Územní správa nestandardních geografických oblastí (No-Stageo)

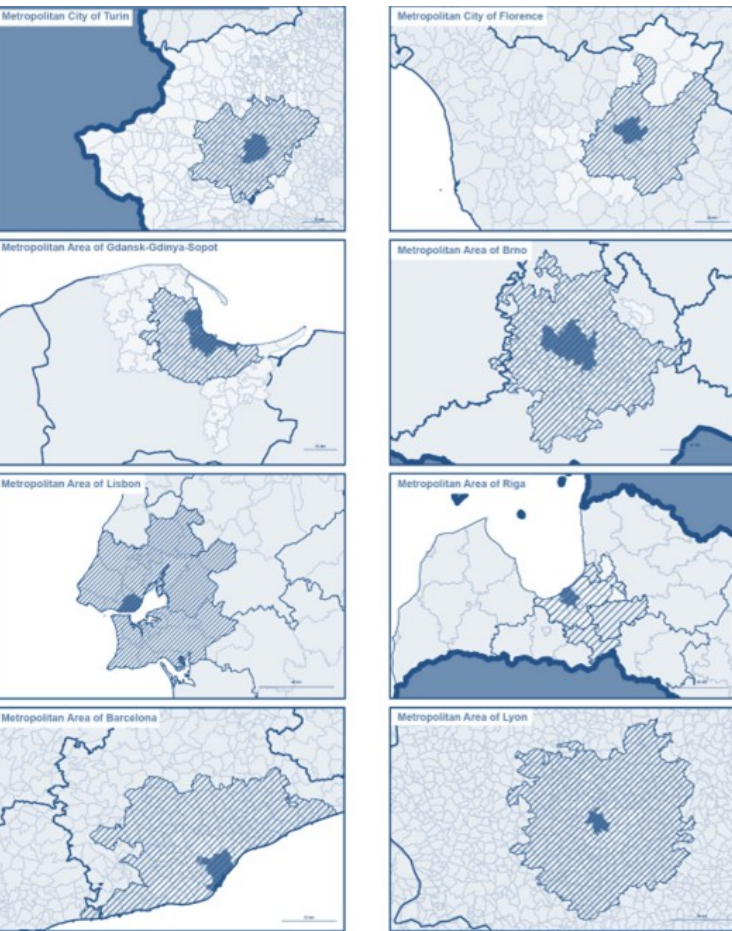
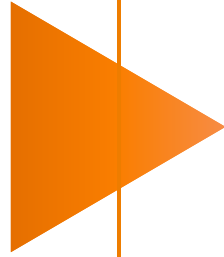
- územní analýza nových nestandardních funkčních oblastí z hlediska jejich definice, vymezení, rozvojových trendů a využívaných způsobů jejich tvrdé/měkké spolupráce
- cílem jsou politická doporučení, jak optimálně nastavit účinný mechanismus územní správy
- subkontraktor: ČVUT Praha

Územní analýza decentralizovaných trhů s energiemi (TANDEM)

- analýza podmínek a vytvoření politických doporučení pro efektivní a inkluzivní využívání energetických komunit s ohledem na související legislativu
- případová studie pro ČR: VENUS/ENERKOM (MAS Opavsko)

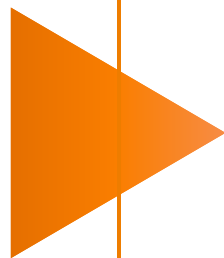
Evropské výzkumné projekty

Příklady dalších projektů:

Název projektu	Cíl projektu
Dostupné a kvalitní bydlení pro všechny (HOUSE4ALL)	- přehled politik v oblasti bydlení - celoevropská analýza dostupnosti a kvality bydlení - příručka s doporučeními, jak podporovat a realizovat dostupné a kvalitní bydlení
Územní odolnost: Transformace Evropy pro období krize (TERRES)	- komplexní koncepce územní odolnosti - základní soubor ukazatelů územní odolnosti - data a interaktivní mapy a grafy
Obnova územního rozvoje pro adaptaci na klimatická rizika (READAPT)	- rozvoj přírodních řešení pro adaptaci na klima prostřednictvím integrované územní správy na nižší úrovni
Nadnárodní programy Interreg : potřeby a příležitosti pro budoucí spolupráci (TNCOOP)	- zpracování podkladů pro stanovení strategických cílů a priorit pro nadnárodní spolupráci v dalším programovém období
Územní perspektivy digitální transformace v evropských regionech (DIGIREG)	- typologie evropských regionů dle digitální transformace - přehled trendů digitální transformace - doporučení pro usnadnění digitální transformace na nižší úrovni

Cílené analýzy

Příklady projektů s účastí ČR

Zavádění politik čisté energetické transformace do praxe ve střední Evropě (CleanEnergy4C)

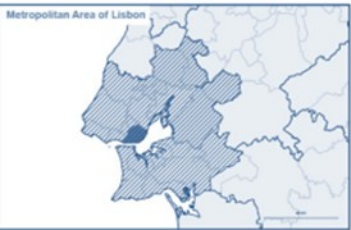
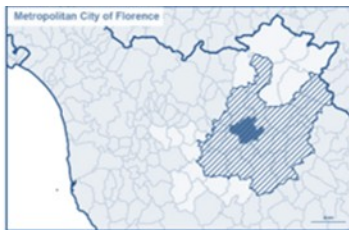
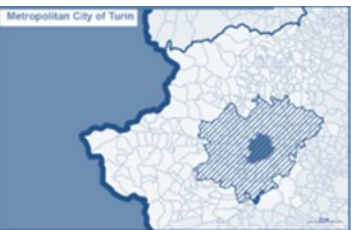
- Územní analýza možností nadnárodní spolupráce k zapojení se do procesu energetické transformace; analýza připravenosti místních/regionálních autorit na dosažení klimatické neutrality
- Vedoucí stakeholder – program Interreg Central Europe, jedním z dalších partnerů je MMR ČR
- Zpracovatel – Přírodovědecká fakulta UK, SEMMO (Sdružení energetických manažerů měst a obcí), UNICO Analytics s.r.o.

Městský rozměr politiky soudržnosti a dalších programů EU (URDICO)

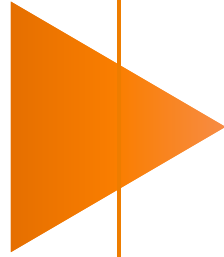
- Územní analýza a porovnání implementace městského rozměru kohezní politiky v období 2014-2020 a na počátku období 2021–2027 v oblasti měst a městských oblastí zúčastněných stakeholderů
- Vedoucí stakeholder: město Budapešť, jedním z dalších devíti partnerů je hl. m. Praha
- Zpracovatel – mj. Luděk Sýkora (Přírodovědecká fakulta UK)

Metropolitní území: snížení záboru půdy a čistý nulový rozvoj (METROLAND)

- Analýza zaměřená na územní plánování v dynamicky se rozvíjejících metropolitních oblastech, které čelí vysoké poptávce po bydlení v kombinaci s omezenou dostupností půdy
- Vedoucí stakeholder – Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy
- Zpracovatel – uzávěrka: 25. 9. 2025

Horizontální aktivity

Přezkoumání Územní agendy 2030

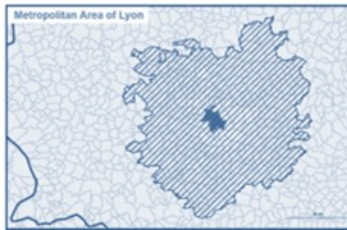
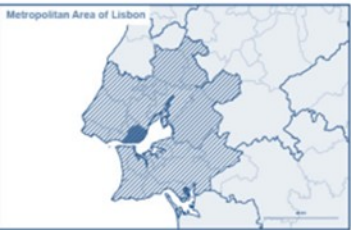
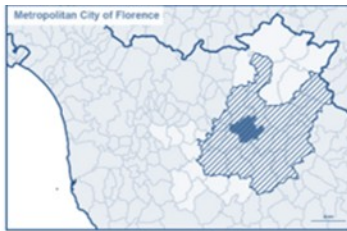
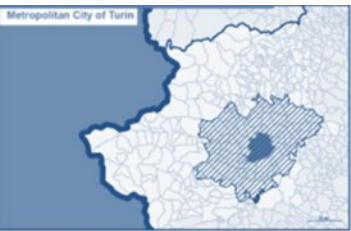
- její praktické využití, přidaná hodnota a relevance s ohledem na aktuální trendy a změny politik

Hodnocení územních dopadů

- TIA Interreg
- TIA Strategie proti chudobě
- TIA Udržitelného potravinového systému

Výzva k vyjádření zájmu o vytvoření skupiny redaktorů pro tvorbu obsahu

- cílem této výzvy je sestavit skupinu redaktorů, která vytvoří obsah sloužící jako podklad pro on-line (případně off-line) kampaně ESPON zaměřené na rozvoj znalostí
- obsah bude zveřejňován na webových stránkách ESPON, v časopise TerritoriALL, v různých online i off-line publikacích, na sociálních sítích apod.
- uzávěrka: **20. září 2028** (s výhradou prodloužení)

Akce

ESPON pravidelně pořádá akce, jejichž cílem je předat nashromážděné znalosti a usnadnit interakci a networking/navazování kontaktů.

Pravidelné konference ESPON:

Vytváření prostoru pro přechod na obnovitelné zdroje energie – Aalborg (19.–20. 11. 2025)

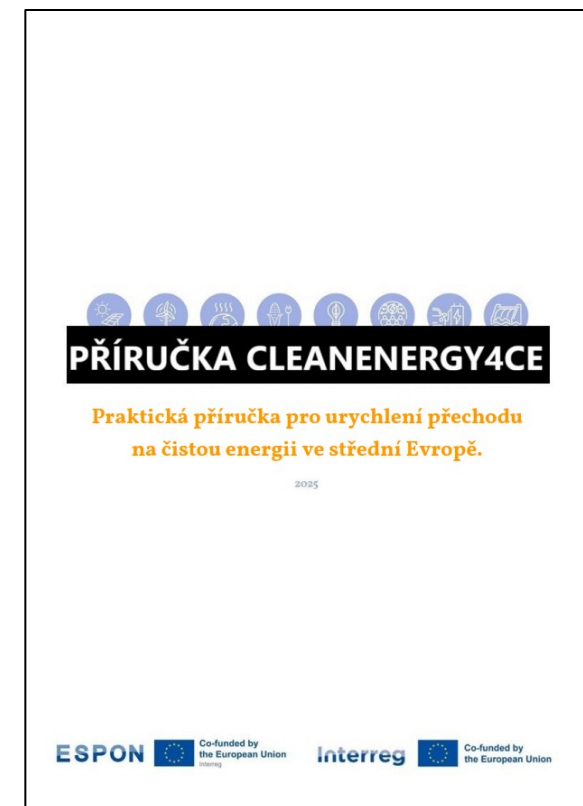
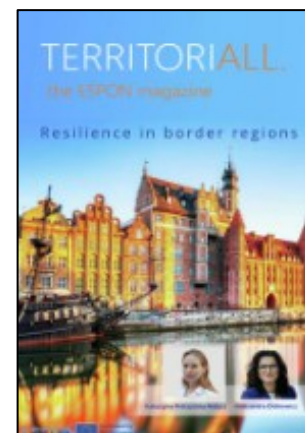

Národní semináře ESPON:

Udržitelná urbanizace. Krásná, udržitelná a inkluzivní města – ÚÚR Brno, 2024

Čistá energie v České republice. Obnovitelné zdroje a cesta k udržitelnosti – MMR Praha, 2025

Publikace

Kontakty

Řídicí orgán ESPON:

<https://www.espon.eu/contact>

<https://www.espon.eu/contact/espon-etc>

Národní koordinátor

Ministerstvo pro místní rozvoj

Mgr. Milada Hroňková

Milada.Hronkova@mmr.gov.cz

www.dotaceeu.cz

Národní kontaktní místo ESPON

Ústav územního rozvoje

Ing. Elena Fedrová

fedrova@uur.cz

www.uur.cz

mailing list - veškeré aktuální informace, nové kontakty na požádání, hledání partnerů